

Helse- og omsorgsdepartementet
Postboks 8011 Dep.

0030 OSLO

Deres ref.:

Vår ref.:
AKNUTSEN
S15/3057

Arkivnr.:
U60 &13
L20168/15

Dato:
20.03.2015

Ved henvendelse vennligst oppgi referanse S15/3057

Høring om endringer i alkoholloven - varigheten av kommunale salgs- og skjenkebevillinger mv

Det vises til ekspedisjon datert 11. februar 2015.

Asker formannskap vedok i sak 46/15 i møte den 17. mars 2015 følgende med 9 mot 2 stemmer:

- 1. Asker kommune slutter seg til forslag til nytt nytt 3. ledd i alkohollovens § 1-6, alternativ 1.**
- 2. Hvorvidt kommunestyret vil kreve at bevillingshavere skal søke om fornyelse av bevilgning, vil først bli avklart ved behandling av Rus- og alkoholpolitisk handlingsplan på vårparten 2016. Fristen for at nye bevillinger skal være sluttbehandlet bør derfor settes til minst 30. september året etter at nytt kommunestyre har tiltrådt.**
- 3. Asker kommune har ingen innvendinger til forslag om endringer av alkohollovens § 1-4 c, annet ledd slik at alkoholholdig drikk skal kunne selges fra grossist til bevillingshaver med skjenkebevilling for en enkeltstående anledning.**

Mindretallet stemte for i punkt 1 for alternativ 2 og følgelig bortfall av punkt 2. Til orientering følger råsmannens saksfremlegg til sak 46/15.

Med vennlig hilsen

Anders Olav Knutsen
Juridisk rådgiver

Vedlegg: Rådmannens saksfremlegg til formannskapet

SAKSFREMLEGG

Godkjent av:

Arkiv: U60 &13

Saksbehandler: Anders Olav Knutsen

Arkivsaksnr.: 15/3057

Forslag til endring av varigheten på kommunale salgs- og skjenkebevillinger

::: Sett inn innstillingen under denne linja – denne linjen skal ikke fjernes↓
Rådmannen anbefaler formannskapet å fatte slikt

v e d t a k:

1. **Asker kommune slutter seg til forslag til nytt 3.ledd i alkoholovens § 1-6, alternativ 1.**
2. **Hvorvidt kommunestyret vil kreve at bevillingshavere skal søke om fornyelse av bevilling, vil først bli avklart ved behandling av Rus- og alkoholpolitisk handlingsplan på vårparten 2016. Fristen for at nye bevillinger skal være sluttbehandlet bør derfor settes til minst 30. september året etter at nytt kommunestyre har tiltrådt.**
3. **Asker kommune har ingen innvendinger til forslag om endring av alkoholovens § 1-4 c, annet ledd slik at alkoholholdig drikk skal kunne selges fra grossist til bevillingshaver med skjenkebevilling for en enkeltstående anledning.**

::: Sett inn innstillingen over denne linja – denne linjen skal ikke fjernes↑

... Sett inn saksutredningen under denne linja – denne linjen skal ikke fjernes↓

1. Sammendrag og konklusjon

Vi har mottatt et høringsnotat hvor det som inneholder forslag om og begrunnelse for å myke opp/endre kravet til at alle salgs- og skjenkebevillinger må fornyes hvert 4. år.

Rådmannen viser til redegjørelsen nedenfor og forslag til vedtak i tre punkter ovenfor.

2. Bakgrunn for saken. Saksopplysninger

Helse- og omsorgsdepartementet har den 11. februar 2015 sendt ut et høringsnotat om endring av varigheten på kommunale salgs- og skjenkebevillinger for alkohol.

Departementet foreslår dessuten å endre alkoholovens § 1-4 c, annet ledd slik at engrossalg av alkoholholdig drikk kan skje også til bevillingshaver som er innvilget skjenkebevilling for en enkeltstående anledning.

Notatet er på 21 sider og kan hentes opp på www.regjeringen.no/id2394558

Høringsfrist er satt til 24. april 2015.

A) Varigheten av kommunale salgs- og skjenkebevillinger etter dagens ordning.

I samsvar med alkohollovens § 1-6 kan kommunale salgs- og skjenkebevillinger gis for maksimalt 4 år av gangen og opphører 30. juni året etter at nytt kommunestyre tiltrådte. Innen denne dato må det derfor legges frem en sak for kommunestyret om fornyelse av bevillingene. Gjeldende bevillingsperiode er frem til 30. juni 2016.

Tanken bak en slik bestemmelse om krav til fornyelser er at nytt kommunestyre skal ha rett og plikt til å utforme sin egen alkoholpolitikk. Det nye kommunestyre skal ikke være bundet av det tidligere kommunestyrets vedtak. I forarbeidene til dagens alkohollov av 1989 ble det uttalt at det å gi bevillingene ubegrenset løpetid ville bryte radikalt med det kommunale selvstyret i alkoholpolitikken.

B) Departementets forslag om endring av salgs- og skjenkebevillingers varighet legges frem i to alternativer.

Alternativ 1, nytt tredje ledd i alkohollovens § 1-6.

Her opprettholdes fireårsregelen som hovedregel, men det gis en unntaksbestemmelse i tredje ledd fra regelen om bevillingsperioden for kommunale bevillinger (fireårsregelen). Forslaget innebærer at kommunen kan beslutte at gjeldende kommunale salgs- og skjenkebevillinger likevel ikke skal løpe ut etter 4 år, men gjelde videre uten fornyelse for en ny fire års periode.

Forutsetningen for at kommunestyret skal kunne fatte et slikt vedtak, er at det er foretatt en gjennomgang av av alkoholpolitikken i kommunen. Det vil i praksis si at kommunestyret har behandlet Rus- og alkoholpolitisk handlingsplan hvor kommunens alkoholpolitikk utformes. Gjeldende plan gjelder også frem til 30. juni 2016. Arbeidet med denne handlingsplanen vil starte opp på høstparten med sikte på kommunestyrebehandling i mars/april 2016.

Forslaget til endring av § 1-6, tredje ledd innebærer at kommunestyret kan beslutte:

- At alle bevillinger skal fornyes
- at alle bevillinger skal fortsette å gjelde uten fornyelse
- at kun noen bevillinger (etter objektive kriterier) skal måtte fornyes
- at alle bevillinger fortsetter, men at vilkårene for bevillingene endres. Det er f.eks. vedtatt nye salgs- og eller skjenketider i kommunen som må legges inn i den enkelte bevilling. Endringen i § 1-6, 3. ledd åpner for at det legges inn endringer i bevillingen uten å kreve fornyelse.

Alternativ 2 bortfall av tidsbegrensingen av kommunale bevillinger.

Det nye kommunestyret kan vedta at kommunale salgs- og skjenkebevillinger skal gis inntil videre. De løper da inntil et senere kommunestyre vedtar f.eks. at bevillingene skal opphøre og at den enkelte bevillingshaver må søke på nytt. Kommunestyret kan bestemme at alle eller enkelte bevillinger må fornyes eller kun endre vilkårene for bevillingene og slik at de løper som før med nye vilkår.

Når nytt kommunestyre tiltrer etter valget, skal det på bakgrunn av en gjennomgang av alkoholpolitikken i kommunen (se under alt. 1 ovenfor), foreta en vurdering av om gitte bevillinger som

gjelder inntil videre likevel skal opphøre og gis fornyet behandling. Ny behandling skal da skje innen 30. september året etter at nytt kommunestyre har tiltrådt.

Begrunnelsen for at departementet foreslår disse endringene, er at fornyelse av bevillinger hvert fjerde år innebærer en stor arbeidsbyrde/ saksbehandling og følgelig kostnader for den enkelte kommune. Det innebærer også en del arbeid og kostnader for den enkelte bevillingshaver som må sende inn søknad om fornyelse av sin bevilling.

Dersom de nye folkevalgte ved gjennomgang av alkoholpolitikken ikke ser noen behov for endringer, fremstår det som ressursløsning at alle bevillinger må fornyes slik kravet er i dag.

C) Departementets forslag til endring av alkoholloven § 1-4 bokstav c om engrossalg av alkoholholdig drikk.

I annet ledd i ovennevnte bestemmelse står det at engrossalg ikke kan skje til den som kun har bevilling for en enkeltstående anledning eller ambulerende skjenkebevilling.

Begrunnelsen for ikke å kunne selge engros til bevillingshaver for en enkeltstående anledning, var at man ville forhindre at det ble kjøpt mer alkohol enn nødvendig, til lavere pris enn ved detaljhandel, og at tiloverbleven alkohol ble brukt til privat formål senere.

Loven gir ikke noen klar avgrensning av når et arrangement skal anses som en enkelt bestemt anledning og når det skal anses som en virksomhet for en bestemt tid av året. Departementet skriver at et arrangement som varer fra 3 dager og inntil en uke ikke naturlig kan ses på som en enkeltstående anledning.

Departementet ser ikke at det er noen vesensforskjell på et arrangement som varer en dag og et arrangement som varer en uke så lenge den alkoholholdige drikke selges videre til forbruker i kraft av skjenkebevilling. Slike bevillinger undergis også ordinær saksbehandling ved at sosialtjenesten og politiet høres og beslutning tas som oftest av et politisk sammensatt utvalg.

Departementet foreslår således at forbudet mot engrossalg til bevilling for en enkeltstående anledning fjernes, men at forbud mot engrossalg til innehaver av ambulerende skjenkebevilling opprettholdes.

D) Den videre behandling av lovforslagene.

Departementet tar sikte på å fremme en proposisjon til Stortinget sommeren 2015. Endringen kan tre i kraft fra 1. januar 2016 slik at den enkelte kommune har mulighet til å vurdere om det er behov for å gjennomføre en fornyelsesprosess før 30. juni 2016. Departementet forespør om tidspunktet for fornyelse må skyves ut i tid til f.eks. til 30. september 2016 for at kommunen skal kunne gjennomføre en fornyelsesprosess.

3. Rådmannens vurderinger

Rådmannen har forståelse for at departementet foreslår endringer i bevillingsperioden for det tilfellet at nytt kommunestyre ikke ønsker å foreta noen endringer i sin alkoholpolitikk.

Det er en god del administrativt arbeid forbundet med fornyelsene og har en kostnadsside. Alle bevillinger som er fremmet for fornyelse i de siste bevillingsperioder, har dessuten blitt innvilget på uendrede vilkår.

Kommunestyret vil i begge alternativene ovenfor ha sin myndighet i behold til å kreve at bevillingshavere må søke om fornyelse av sin bevilling enten fordi kommunestyret ikke ønsker å forlenge bevillingen for 4 nye år eller fordi kommunestyret ikke ønsker at bevillingene fortsatt skal løpe inntil videre. Den vurdering av kommunens alkoholpolitikk som kommunestyret skal gjøre i forkant av sitt vedtak, vil være likt for alternativ 1 eller 2.

Når det gjelder de to alternativene, tilrås det at formannskapet gir sin tilslutning til alternativ 1. Dette alternativet synes, etter rådmannens oppfatning, å gi et klarere signal om kommunens rett og plikt til å føre en bestemt bevillingspolitikk. Når det nye kommunestyret må ta stilling alt. 1 eller 2 etter en gjennomgang av alkoholpolitikken, fremstår det som en mer aktiv handling når det fattes vedtak om at de skal forlengelse. Alternativ 2 om at bevillingene skal «løpe inntil videre» gir uttrykk for å være noe mer passivt.

Dersom forslaget til departementet får gjennomslag i inneværende bevillingsperiode, vil det være lite hensiktsmessig at det søkes om fornyelse av bevillinger før det er avklart av det nye kommunestyret om det vil gjøre unntak fra fornyelse enten ved et vedtak om forlengelse eller vedtak om at bevillinger skal løpe inntil videre. I Asker vil dette bli avklart ved behandling av Rus- og alkoholpolitisk handlingsplan i mars/april 2016.

Dersom kommunestyret skulle vedta at bevillingene forlenges eller løpe inntil videre, vil rådmannen enkelt kunne iverksette dette innen 30. juni 2016 ved å fatte et enkeltvedtak til hver bevilling om forlengelse eller løpe inntil videre.

Skulle kommunestyret imidlertid vedta at bevillingshavere på søke på nytt, vil vi neppe kunne gjennomføre saksbehandlingen innen 30. mai da vi allerede har tapt tre måneders behandlingstid.

Fristen for fornyelse må i et slikt tilfelle settes til 30. september året etter at nytt kommunestyre tiltrer.

Forslag til endring i alkohollovens § 1-4 c om at engrossalg av alkoholholdig drikk skal kunne skje til bevilling for en enkeltstående anledning, synes å være ubetenkelig. Disse bevillingene undergis en grundigere behandling enn f.eks en ambulerende skjenkebevilling og vår erfaring er at bevillingshaver inngår en returavtale med engrossleddet for ubenyttet alkoholholdig drikk.

Lars Bjerke (sign.)
Rådmann

Utrykt vedlegg: www.regjeringen.no/id2394558

... Sett inn saksutredningen over denne linja – denne linjen skal ikke fjernes↑